

Iránymutatások a biztosítástechnikai tartalékoktól eltérő eszközök és források elismeréséről és értékeléséről

1. Bevezetés

- 1.1. A jelen iránymutatásokat az 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EIOPA-rendelet)¹ 16. cikkének megfelelően dolgozták ki.
- 1.2. A jelen iránymutatások a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Szolvencia II. irányelv)² 75. cikkéhez, valamint a 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet³ 7–16. cikkéhez kapcsolódnak.
- 1.3. Ezen iránymutatások címzettjei a Szolvencia II. irányelv hatálya alá tartozó felügyeleti hatóságok.
- 1.4. Az iránymutatások célja a szakmai gyakorlatok tagállamok közötti összehangolásának előmozdítása, valamint a vállalkozások biztosítástechnikai tartalékoktól eltérő eszközök és források elismerésében és értékelésében történő támogatása.
- 1.5. A Szolvencia II. irányelv és a 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet rendelkezései szerint a vállalkozásoknak a biztosítástechnikai tartalékoktól eltérő eszközöket és forrásokat általános szabályként az Európai Bizottság által az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁴ megfelelően elfogadott nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (a továbbiakban: IFRS) szerint kell elismerniük és értékelniük, kivéve, ha ez nincs összhangban a Szolvencia II. irányelv 75. cikkével.
- 1.6. A 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet egyértelműen meghatározza azokat az eseteket, amelyekben az értékelési módszerek nincsenek összhangban a Szolvencia II. irányelv 75. cikkében meghatározott értékelési megközelítéssel, és ezért az IFRS-től eltérő értékelési elvek vagy kiigazítások alkalmazandók.
- 1.7. A 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 9. cikkének (4) bekezdése meghatározza azokat a kritériumokat, amelyeket egy adott eszközt vagy forrást az éves vagy konszolidált pénzügyi kimutatásainak elkészítéséhez használt értékelési módszer szerint elismerni és értékelni szándékozó vállalkozásnak teljesítenie kell. Az EIOPA szándékosan nem értékelte, hogy az éves vagy konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz használt helyi számviteli elvek közül melyek lennének összhangban a Szolvencia II. irányelv 75. cikkével. Az EIOPA

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1094/2010/EK rendelete az európai felügyeleti hatóság (az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság) létrehozásáról, valamint a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/79/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 48. o.)

² Az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 25-i 2009/138/EK irányelve a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II) (HL L 335., 2009.12.17., 1. o.)

³ A Bizottság 2014. október 10-i 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelete a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szolvencia II) kiegészítéséről (HL L 12., 2015.01.17., 1. o.)

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2002. július 19-i 1606/2002/EK rendelete a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról (HL L 243., 2002.9.11., 1. o.)

ugyanakkor információkat biztosított a számviteli irányelvekben meghatározott elvekről.

- 1.8. A jelen iránymutatások a 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló irányelvre hivatkoznak, amely meghatározza a biztosítástechnikai tartalékoktól eltérő eszközök és források értékelésére vonatkozó elismerési és mérési elveket. A jelen iránymutatásokban az „értékelés” fogalma a Szolvencia II. irányelv 75. cikkében meghatározottak szerint értelmezendő.
- 1.9. A jelen iránymutatásokban meg nem határozott fogalmak a bevezetőben említett jogi aktusokban meghatározott jelentéssel bírnak.
- 1.10. Az iránymutatások 2016. január 1-től alkalmazandók.

1. iránymutatás – Lényegesség

- 1.11. Az eszközök és források értékelése során a vállalkozásoknak figyelembe kell venniük a 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 1. preambulumbekzdésében meghatározott lényegességi elvet. A lényegesség megítélésekor el kell fogadni, hogy a negyedéves értékek nagyobb mértékben alapulhatnak becsléseken és becslési módszereken, mint az éves pénzügyi adatok értékei.

2. iránymutatás – Az értékelési módszerek alkalmazásának következetessége

- 1.12. A vállalkozásoknak következetesen kell alkalmazniuk az értékelési technikákat. A vállalatoknak figyelembe kell továbbá venniük, hogy a körülmények – többek között az alábbiakban felsorolt – változásai folytán szükséges-e az értékelési technikák vagy azok alkalmazásának módosítása abból az okból, hogy így megfelelőbb mérés kapható a Szolvencia II. irányelv 75. cikkének megfelelően.

Ilyen változások lehetnek többek között a következők:

- a) a piaci feltételeket megváltoztató új piaci fejlemények;
- b) új információk rendelkezésre állása;
- c) korábban felhasznált információk rendelkezésre állásának megszűnése;
- d) az értékelési technikák javulása.

3. iránymutatás – Befektetési célú és más ingatlanok: alternatív értékelési módszerek

- 1.13. A 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének alkalmazásában a vállalkozásoknak a befektetési célú és más ingatlanok értékelése során a rendelet 10. cikke (7) bekezdésének megfelelően kell kiválasztaniuk azt a módszert, amellyel a leginkább reprezentatív becslés kapható meg azon összeg tekintetében, amelyért jól tájékozott, üzleti szándékkal rendelkező felek között szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított ügylet keretében az eszközöket el lehet cserélni. Az említett rendelet 10. cikke (6) bekezdésének megfelelően e módszereknek a következőkön kell alapulniuk:

- a) más jellegű, állapotú vagy elhelyezkedésű, illetve más bérleti díjakkal vagy eltérő szerződéses feltételekkel rendelkező ingatlanok jelenlegi, e különbségeknek megfelelően kiigazított ára az aktív piacon;
- b) hasonló ingatlanok közelmúltbeli árai kevésbé aktív piacokon, a gazdasági feltételek ezen árak mellett lebonyolított ügyletek időpontja óta bekövetkezett változásainak megfelelően kiigazítva;
- c) diszkontált pénzáramlások jövőbeli pénzáramlások megbízható – meglévő bérleti és egyéb szerződések feltételei, valamint lehetőség szerint külső bizonyítékok, például ugyanazon a helyen található és ugyanolyan állapotú hasonló ingatlanok jelenlegi piaci bérleti díjai által alátámasztott – becslésin alapuló előrejelzései, a pénzmozgások mennyiségével és időzítésével kapcsolatos bizonytalanságok jelenlegi piaci értékeléseinek megfelelő diszkontrátákat alkalmazva.

1.14. Bizonyos esetekben a fent felsorolt különböző információk különböző értékeléseket eredményezhetnek az adott ingatlan tekintetében. A vállalkozásnak figyelembe kell vennie e különbségek okait a becslések tartományán belüli leginkább reprezentatív értékbecslés meghatározása érdekében.

1.15. Az ingatlan értékének meghatározása során a vállalkozásoknak figyelembe kell venniük a piaci szereplő azon képességét, hogy az ingatlanból gazdasági hasznot teremtsen azáltal, hogy az ingatlant a lehető legnagyobb mértékben és legjobban kihasználja, vagy más, az ingatlant a lehető legnagyobb mértékben és legjobban kihasználó piaci szereplőnek értékesíti.

4. iránymutatás – Befektetési célú és más ingatlanok: az értékelést alátámasztó bizonyítékok

1.16. Ha a mérleg szerinti értékelés formális értékbecslésen vagy más, a mérlegfordulónap előttről származó információn alapul, a vállalkozásoknak igazolni kell tudniuk a felügyeleti hatóságuk felé, hogy minden, az érték formális értékbecslés vagy egyéb információk dátuma és a mérlegfordulónap között történt változásainak megfelelően szükséges kiigazítást megtettek.

5. iránymutatás – Pénzügyi kötelezettségek és saját hitelképesség

1.17. A pénzügyi kötelezettségek értékelése során a vállalkozásoknak megfelelő technikákat kell alkalmazniuk azon érték meghatározására, amelyen a kötelezettségeket jól tájékozott, ügyleti szándékkal rendelkező felek közötti, szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított ügylet során átruházni vagy rendezni lehetne, kivéve bármilyen, a vállalkozás saját hitelképességében a kezdeti elismerést követően bekövetkezett változás figyelembevételére irányuló kiigazítást. Ezek a technikák a következők valamelyikén alapulhatnak:

- a) alulról felfelé építkező megközelítés; vagy
- b) fentről lefelé építkező megközelítés.

1.18. Az alulról felfelé építkező megközelítés esetén a vállalkozásoknak meg kell határozniuk az adott pénzügyi kötelezettség elismerésének időpontjában

fennálló saját hitelképességüket. A diszkontrátagörbe kamatrése saját hitelképességhez kapcsolódó részének állandónak kell maradnia a kezdeti elismerést követően. A későbbi értékelések során az értéket úgy kell kiszámítani, hogy meghatározzák az értékben a pénzügyi kötelezettség értékére hatást gyakorló piaci feltételek változásai következtében bekövetkezett változásokat, kivéve a saját hitelkockázatot érintő pénzügyi feltételek változásait.

- 1.19. A vállalkozásoknak a piaci feltételek piaci kockázat kialakulását eredményező változásainak értékelése során értékelniük kell legalább a vonatkozó kockázatmentes hozamgörbe, egy árutőzsdei ár, egy devizaárfolyamok, vagy egy ár-, illetve árfolyamindex változásait.
- 1.20. A fentről lefelé építkező megközelítés esetén a vállalkozásoknak meg kell határozniuk a pénzügyi kötelezettség értékelésében a vállalkozás saját hitelkockázatának változásai miatt bekövetkezett változásának mértékét, és ki kell hagyniuk azt az értékelésből.

6. iránymutatás – Kapcsolt vállalkozásokban fennálló részesedések: az IFRS szerinti tőkemódszer

- 1.21. Kapcsolt vállalkozás eszközeinek és forrásainak a 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkének (5) bekezdésében meghatározott, IFRS szerinti tőkemódszer alapján történő értékelése során a vállalkozásoknak – amennyiben a kapcsolt vállalkozás az IFRS-től eltérő számviteli keretrendszer alkalmaz – szükség szerint kiigazításokat kell végezniük az adott kapcsolt vállalkozás eszközeinek és forrásainak IFRS szerinti elismerése és értékelése érdekében.
- 1.22. A 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikke (5) bekezdésének alkalmazása során a vállalkozásnak meg kell tudnia indokolni a felügyeleti hatósága felé azt, hogy miért nem a rendelet 13. cikkének (4) bekezdése szerint számította ki a kapcsolt vállalkozások tekintetében az eszközök források feletti többletét.

7. iránymutatás – Kapcsolt vállalkozásokban fennálló részesedések: alternatív értékelési módszerek

- 1.23. Amennyiben a vállalkozások a kapcsolt vállalkozásokban fennálló részesedéseket a 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti alternatív értékelési módszerekkel értékelik, magyarázatot kell tudniuk szolgáltatni a felügyeleti hatóságuk felé arról, hogy, miért nem lehetséges a kapcsolt vállalkozás eszközeit és forrásait az alapértelmezett értékelési módszerrel vagy a kiigazított tőkemódszerrel újraértékelni.

8. iránymutatás – Fügő kötelezettségek: Kiegészítő szavatolótőke-elemekre vonatkozó megállapodásokból származó fügő kötelezettségek

- 1.24. A másik fél számára kiegészítő szavatolótőke-elemet képviselő megállapodás megkötésekor a vállalkozásoknak alaposan fel kell mérniük, hogy elismerjék-e a megfelelő fügő kötelezettségét a 2015/35/EU rendelet 11. cikkének megfelelő kötelezettségként.
- 1.25. A vállalkozásoknak indokolást kell tudniuk adni a felügyeleti hatóság számára, amennyiben nem ismertek el egy fügő kötelezettséget olyan körülmények között, hogy megállapodást kötöttek egy másik vállalkozással, beleértve az adott csoportba tartozó vállalkozások bármelyikét, és e megállapodást kiegészítő szavatolótőke-elemként jóváhagyták.

9. iránymutatás – Halasztott adók – elismerés és értékelés

Halasztott adók diszkontálása

- 1.26. A vállalkozások nem diszkontálhatják a halasztott adóköveteléseket és -kötelezettségeket.

Halasztott adókövetelések és -kötelezettségek beszámítása a Szolvencia II. irányelv szerinti mérlegbe

- 1.27. A vállalkozás a halasztott adóköveteléseket és -kötelezettségeket csak akkor számíthatja be egymással szemben, ha jogszabályilag kikényszeríthető joga van beszámítani tényleges adóköveteléseit tényleges adókötelezettségeivel, valamint ha a halasztott adókövetelések és -kötelezettségek ugyanazon adóhatóság által ugyanarra az adózó vállalkozásra kivetett adókhoz kapcsolódnak.

Nettó halasztott adókövetelés elismerése és értékelése

- 1.28. Amennyiben nincs elegendő adóköteles átmeneti különbözet, amely várhatóan visszafordul ugyanabban az időszakban, mint amelyben a levonható átmeneti különbözetek várhatóan visszafordulnak, a vállalkozásnak figyelembe kell vennie annak lehetőségét, hogy adóköteles nyereség fog keletkezni ugyanabban az időszakban, amelyben a levonható átmeneti különbözetek visszafordulnak, vagy azokban az időszakokban, amelyekre a halasztott adókövetelésből származó adólevonás vissza-, vagy előre vihető.
- 1.29. Az adóköteles nyereséggel kapcsolatos előrejelzések elkészítésekor, valamint annak értékelésekor, hogy a jövőben milyen valószínűséggel keletkezik elegendő adóköteles nyereség, a vállalkozásnak a következőképpen kell eljárnia:
- a) figyelembe kell vennie, hogy még a korábbi magas nyereség sem feltétlenül jelent elegendő objektív bizonyítékot a jövőbeli nyereségességre;

- b) figyelembe kell vennie, hogy az üzleti forgalom várható jövőbeli növekedéséből származó adóköteles nyereséggel kapcsolatos bizonytalanság mértéke az előrejelzés időszakának hosszával együtt nő, különösen, ha az előre jelzett nyereséget a vállalkozás rendes tervezési ciklusán kívül eső időszakokra várják;
- c) figyelembe kell vennie, hogy bizonyos adózási szabályok késleltethetik vagy korlátozhatják a fel nem használt negatív adóalapok és a fel nem használt adójóváírások behajtását;
- d) el kell kerülnie a kétszeres számbavételt: az adóköteles átmeneti különbözetek visszafordulásából származó adóköteles nyereséget ki kell hagyni a jövőbeli adóköteles nyereség becsléséből, amennyiben a halasztott adókövetelések elismerésének alátámasztására használták azokat;
- e) ügyelnie kell arra, hogy az adóköteles nyereség előrejelzése során az előrejelzések mind hitelesek legyenek, mind alapjaiban véve összhangban legyenek más előre jelzett pénzáramlásokkal kapcsolatos feltételezésekkel. Az előrejelzések alapjául szolgáló feltételezéseknek összhangban kell lenniük különösen a Szolvencia irányelv szerinti mérlegben szereplő biztosítástechnikai tartalékok és eszközök értékelésének alapjául szolgáló feltételezésekkel.

10. iránymutatás – Halasztott adók – dokumentáció

1.30. A vállalkozásoknak kérésre legalább a következőkkel kapcsolatos, a vállalkozás nyilvántartásain alapuló információkat át kell tudniuk adni a felügyeleti hatóságoknak:

- a) a halasztott adók elismerését eredményező átmeneti különbözetek forrásai;
- b) a halasztott adók tekintetében alkalmazott elismerési és értékelési elvek;
- c) az időzítésbeli különbségek egyes típusai, valamint a fel nem használt negatív adóalapok és a fel nem használt adójóváírások egyes típusai tekintetében az elismert halasztott adókövetelések és -kötelezettségek összegének számítása, valamint az ezen összeg kiszámításának alapjául szolgáló feltételezések;
- d) a halasztott adókövetelések elismerésének leírása, beleértve legalább a következőket:
  - bármilyen, ugyanahhoz az adóhatósághoz, ugyanahhoz az adózó vállalkozáshoz és ugyanahhoz az adótípushoz kapcsolódó adóköteles átmeneti különbözet megléte, amely várhatóan visszafordul ugyanabban az időszakban, mint amelyben a levonható átmeneti adókülönbözet visszafordul, vagy amely – adott esetben – adóköteles összegeket eredményezne, amelyekkel szemben a fel nem használt negatív adóalapok és a fel nem használt adójóváírások a lejáratuk előtt felhasználhatók lennének;

- amennyiben nincs elegendő, ugyanahhoz az adóhatósághoz, ugyanahhoz az adózó vállalkozáshoz és ugyanahhoz az adótípushoz kapcsolódó adóköteles átmeneti különbözet, azt igazoló dokumentáció, hogy az adott jogalany valószínűleg elegendő, ugyanahhoz az adóhatósághoz, ugyanahhoz az adózó vállalkozáshoz és ugyanahhoz az adótípushoz kapcsolódó adóköteles átmeneti különbözettel fog rendelkezni ugyanabban az időszakban, amelyben a levonható átmeneti különbözetek visszafordulnak, vagy azokban az időszakokban, amelyekre a halasztott adókövetelésből származó adólevonás vissza-, vagy előre vihető, vagy – adott esetben – azt, hogy a vállalkozás valószínűleg adóköteles nyereséggel fog rendelkezni a fel nem használt negatív adóalapok és a fel nem használt adójóváírások lejáratá előtt.
- e) adott esetben azon levonható átmeneti különbözetek, fel nem használt negatív adóalapok és fel nem használt adójóváírások összege és lejáratának időpontja, amelyek tekintetében a halasztott adóköveteléseket elismerik, illetve nem ismerik el.

11. iránymutatás – Halasztott adók kezelése abban az esetben, ha a vállalat nem tartozik a csoportfelügyelet hatálya alá

- 1.31. A vállalkozásoknak a következő elveket kell alkalmazniuk a halasztott adók elismerése tekintetében, amennyiben a kapcsolt vállalkozások a Szolvencia II. irányelv 214. cikkének (2) bekezdése szerint nem tartoznak csoportfelügyelet hatálya alá:
- a) amennyiben a kapcsolt vállalkozásokban fennálló részesedések a Szolvencia II. irányelv 214. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint nem tartoznak csoportfelügyelet hatálya alá, a kizárt vállalkozáshoz kapcsolódó halasztott adó nem ismerhető el sem egyedi, sem csoportszinten;
  - b) amennyiben a kapcsolt vállalkozásokban fennálló részesedések a Szolvencia II. irányelv 214. cikke (2) bekezdésének b) vagy c) pontja szerint nem tartoznak csoportfelügyelet hatálya alá, az adott kapcsolt vállalkozáshoz kapcsolódó halasztott adó nem ismerhető el csoportszinten.

12. iránymutatás – Az éves és konszolidált pénzügyi kimutatásokban használt értékelési módszerek alkalmazása a 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 9. cikkének (4) bekezdése szerint

- 1.32. A 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 9. cikkének (4) bekezdése szerinti eltérést alkalmazó vállalkozásoknak figyelembe kell venniük az 1., 2., 4., 5. és 8–11. iránymutatást, valamint referenciaként az 1. technikai mellékletben foglalt összehasonlító táblázatot annak megállapítása során, hogy az értékelések összhangban vannak-e a Szolvencia II. irányelv 75. cikkével. A technikai melléklet a jelen iránymutatás elválaszthatatlan részét képezi.
- 1.33. Az IFRS szerinti konszolidált pénzügyi kimutatást készítő csoportban a konszolidációba bevont alkalmazások nem alkalmazhatják a 2015/35/EU

felhatalmazáson alapuló rendelet 9. cikkének (4) bekezdésében meghatározott eltérést.

Megfelelési és jelentési szabályok

- 1.34. Ez a dokumentum az EIOPA-rendelet 16. cikke értelmében kiadott iránymutatásokat tartalmaz. Az EIOPA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és az ajánlásoknak.
- 1.35. Az ezeknek az iránymutatásoknak megfelelő vagy megfelelni kívánó, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak az iránymutatásokat megfelelő módon be kell építeniük saját szabályozási vagy felügyeleti kereteikbe.
- 1.36. A hatáskörrel rendelkező hatóságok a lefordított változatok kiadásától számított két hónapon belül értesítik az EIOPA-t arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni ezeknek az iránymutatásoknak, illetve ellenkező esetben a meg nem felelés indokairól.
- 1.37. Amennyiben eddig a határidőig nem érkezik válasz, az adott, hatáskörrel rendelkező hatóságot úgy tekintik, hogy nem felelt meg a jelentéstételnek, és ekként kerül jelentésre.

Felülvizsgálatokra vonatkozó záró rendelkezés

- 1.38. Ezeket az iránymutatásokat az EIOPA felülvizsgálja.